

kép a dokumentumban (kettő)

ez a PDF dokumentum a margitfalvi.hu-n olvasható cikk nyomtatásra szánt változata

KÉPARÁNY

Mind a hagyományos, mind a digitális fényképek egyik meghatározó tulajdonsága az „oldalarány”, amit a köznyelv „képaránynak” nevez. A tulajdonságot általában egy aránypárral adják meg: <szélesség>:<magasság>. Ez két egész szám kettősponttal elválasztva. Mik ezek a számok? Két hányados. (az első) Hányszor van meg a kép szélességében a szélesség és a magasság legkisebb közös többszöröse. (a második) Hányszor van meg a kép magasságában a szélesség és a magasság legkisebb közös többszöröse. Leggyakoribb képarányok a 4:3-as (négy-hármas) és a 3:2-es. Ezek a fekvő (tájkép) tájolású képek oldalarányai. Az álló (portré) formátumúaké pedig a 3:4-es és a 2:3-as.

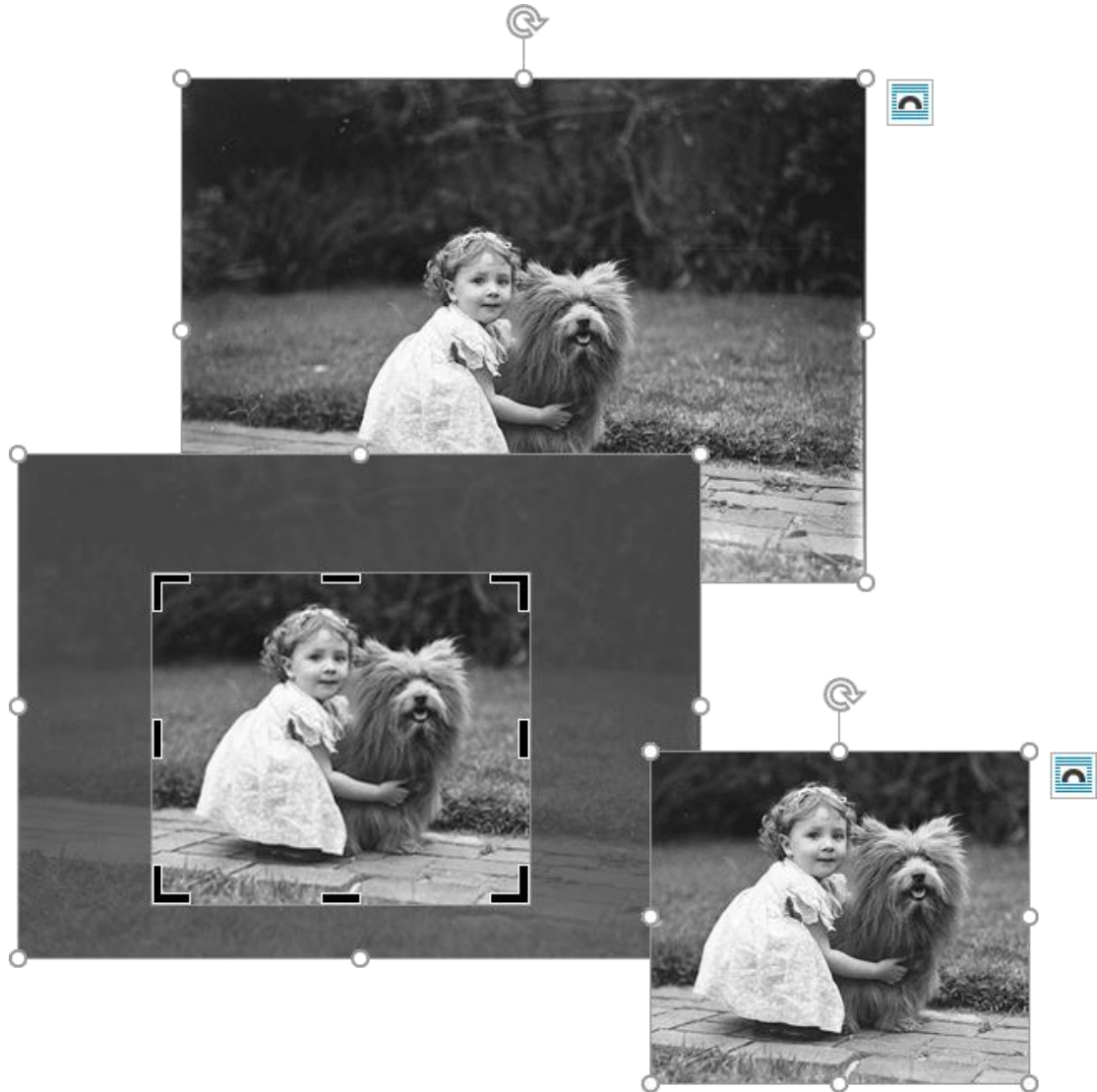
A képen a két jellemző képarányt hasonlítottam össze. A felső két kis kép azonos magasságú, de a 3:2-es képarányú szélesebb. Az alsó két kis kép azonos szélességű, de a 3:2-es képarányú alacsonyabb.

A KÉP VÁGÁSA

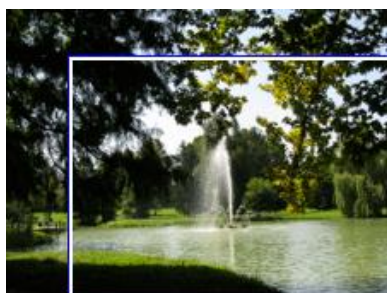
A kép vágása vagy más kifejezéssel szólva, körülvágása a kép témája szempontjából érdektelen területek eltávolítását jelenti. Célja a téma hatásának fokozása. A vágás egy téglalap határvonalán történik, amelynek oldalai párhuzamosak a kép széleivel. Ez az alakzat a vágási téglalap.

Az aktív kép vágását a Képformátum, Méret, Körülvágás vezérlővel kezdeményezhetjük. A kép sarkaiban és oldal-felező pontjainál megjelenített fehér szegélyes vezérlőkkel a vágási téglalap oldalainak pozícióját kell meghatároznunk. Egérrel. A vezérlők húzása közben a program folyamatosan mutatja a vágási téglalap meghatározás alatt álló oldalának, illetve oldalainak aktuális pozícióját. Ha a húzás közben a Ctrl billentyűt is nyomjuk, akkor a vágási téglalap párhuzamos oldalainak

helyzetét együtt tudjuk meghatározni. Sőt, a sarokban álló vezérlők Ctrl-os húzásával mind a négy oldalát. A sarkokban álló vezérlők Shift-es húzása a kép oldalarányával azonos oldalarányú vágási téglalapot eredményez. Másként fogalmazva, a vágás az „oldalarány megtartásával” történik. A művelet végrehajtását az Esc billentyűvel kérhetjük vagy egy újabb kattintással a Körülvágás vezérlőn.

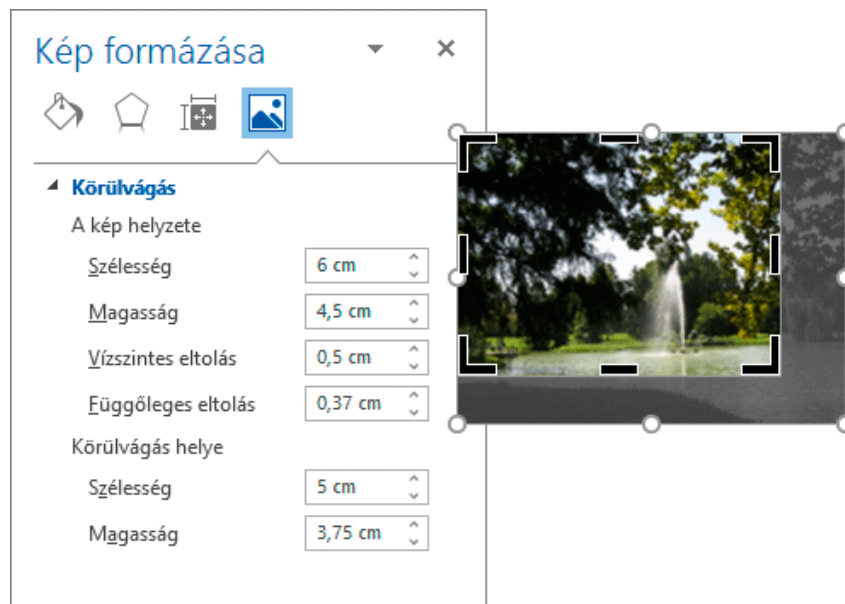
A vágási téglalap méretének és pozíciójának meghatározása a méretek kontrolljával is történhet. Oldjunk meg egy konkrét vágási feladatot, amelynek során megismerkedhetünk a modul működéssel! Van egy 6*4,5 cm-es képünk (4:3-as oldalarány), amelyet 5 cm szélesre akarunk vágni, úgy hogy a 4:3-as oldalarány megmaradjon és a téma elhelyezése (kompozíció) is harmonikus legyen. Íme a kép.

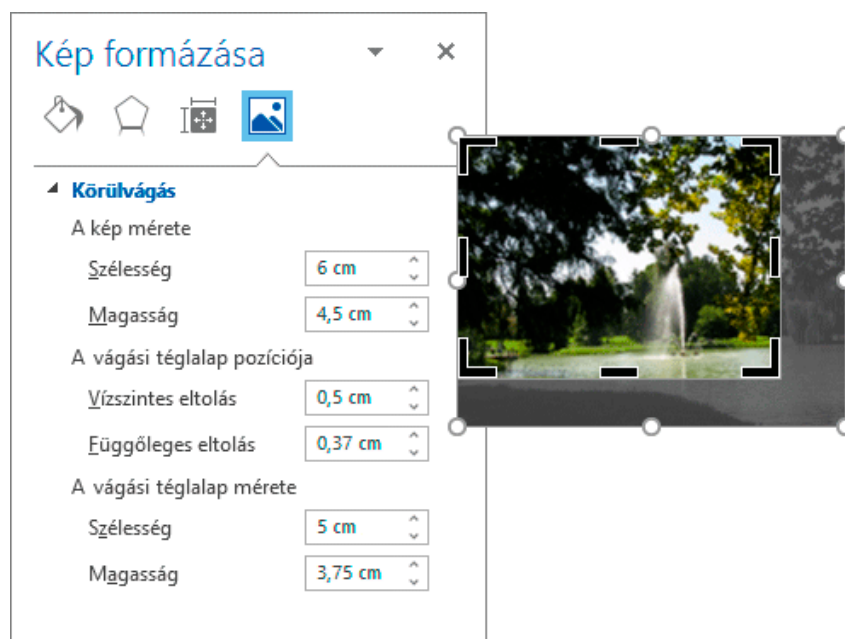
Rárajzoltam a vágási téglalapot, amelynek szélessége 5 cm, magasság a 4:3-as oldalránynak megfelelően 3,75 cm. A vágási téglalapot a kép jobb alsó sarkához akarom illeszteni. Akkor nézzük a megoldás lépéseit!

(egy) Aktiváljuk a képet és kattintsunk a Képformátum, Méret, Körülvágás vezérlőre. Megjelennek az egeres vágás vezérlői, de most nincs szükségünk rájuk, csak a körülvágás funkcióra, amely folyamatosan mutatja majd a beállításaink hatását.

(kettő) Jelenítsük meg a művelethez szükséges panelt: helyi menü, Kép formázása... Kattintunk a cím alatt álló ikonok közül az utolsóra (Kép). És írjuk be a vágási téglalap szélességét és magasságát.

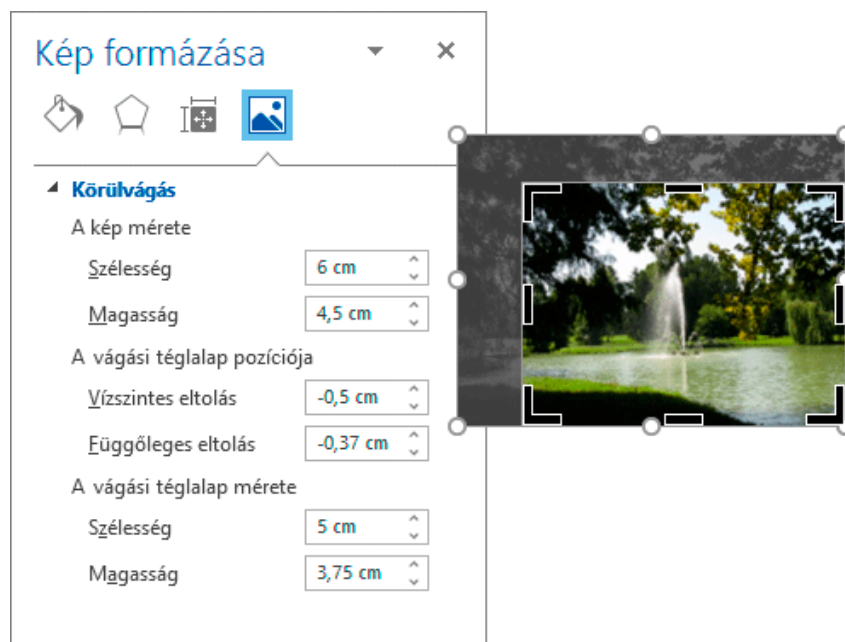

De hová is? Azt látjuk, hogy a kép mérete az első két érték-mezőben áll, de akkor, miért van odaírva, hogy a kép helyzete? És mi ez az eltolás? A körülvágás helye meg széles és magas? Mi ez a zagyság? Ez egy tipikus Microsoft panel! De, itt a második, javított kiadás! Én készítettem.

Miközben megadtuk a vágási téglalap méretét a program a vágási téglalapot a kép bal felső sarkához illesztette és kitöltötte a Vízszintes- és Függőleges eltolás mezőket is. (Amikor egy méret-mezőbe adatot írunk és látni szeretnénk a hatását, nyomjunk Entert.) Természetesen az automatikus pozíció módosítható, és módosítjuk is. De mi az eltolások viszonyítási alapja? A kép vízszintes és függőleges tengelye. Ez azt jelenti, hogyha mindkét eltolás nulla, akkor a kép és a vágási téglalap tengelyei egybeesnek. Ez a vágási téglalap szokásos pozíciója.

(három) Állítsuk be a Vízszintes- és a Függőleges eltolás értékét. Ha a vízszintes eltolás értéke pozitív szám, akkor a vágási téglalap a függőleges tengelytől balra fog elmozdulni a szokásos pozíciójából, ha negatív szám, akkor meg jobbra. Ha a függőleges eltolás értéke pozitív szám, akkor a vágási téglalap a vízszintes tengelytől felfelé fog elmozdulni a szokásos pozíciójából, ha negatív szám, akkor meg lefelé. A vágási téglalap a szegélyére mutató négyirányú nyíllal is pozícionálható. Ez a funkció nagy képek vágásakor jöhet jól. A mi esetünkben a vízszintes eltolás -0,5 cm lesz (a kép és a vágási téglalap szélességének különbsége, osztva kettővel), a függőleges eltolás -0,37 cm (a két téglalap magasságának különbsége, osztva kettővel, kerekítve). A vágás végrehajtását ebben az esetben is az Esc billentyűvel kérhetjük vagy egy újabb kattintással a Körülvágás vezérlőn.

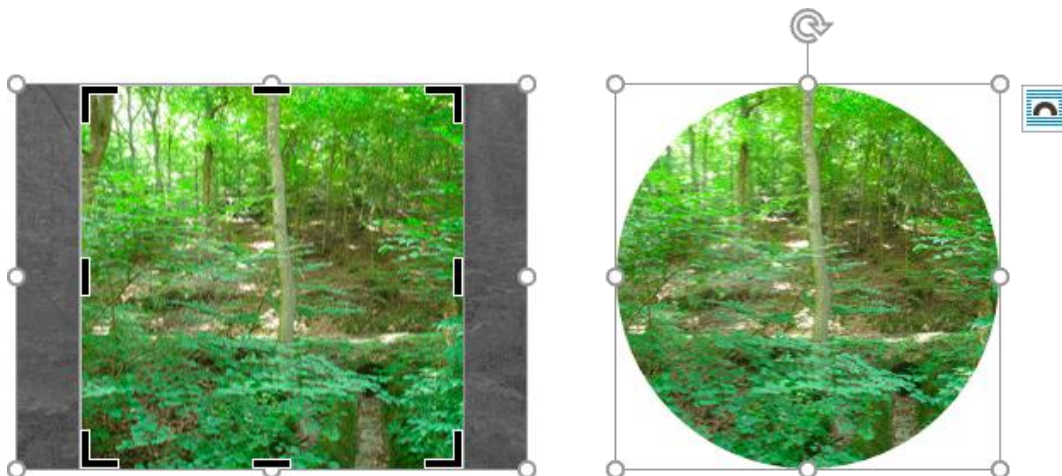
A Képformátum, Méret, Körülvágás, Méretarány lista elemeivel, a kiválasztott oldalarányra vágathatjuk az aktív képet. A program automatikus vágás modulja olyan vágási téglalappal dolgozik, amelynek szélessége vagy magassága azonos a kép szélességével illetve magasságával. Másként fogalmazva, vagy a kép bal és jobb oldalát vágja le azonos szélességben, vagy a kép tetejét és alját vágja le azonos magasságban. Természetesen a vágási téglalap ebben a funkcióban is pozícionálható.

Egy 4:3-as oldalarányú kép „átvágását” látjuk 3:2-es oldalarányúra. Az oldalarány kiválasztása után a program megjeleníti a vágási téglalapot, amelyet az Esc billentyűvel hagyunk jóvá.

Az automatikus vágás modul „alakzatra vágás” szolgáltatásával (Képformátum, Méret, Körülvágás, Körülvágás alakzatra) kör és ovális alakú, átlátszó képet készíthetünk. Mindkét forma kialakítása az alakzat-lista Egyszerű alakzatok, Ellipszis tételével történik. Az „alakzatra vágás” művelet, mint már tudjuk, nem vágás, hanem törlés. A kép, mint befoglaló téglalap szolgál az ovális kialakításához: az ovális által le nem fedett területeket a program törli. A törölt területek átlátszóak lesznek. A kör alakú kép kialakítását 1:1-es oldalarányú vágással kell kezdenünk!

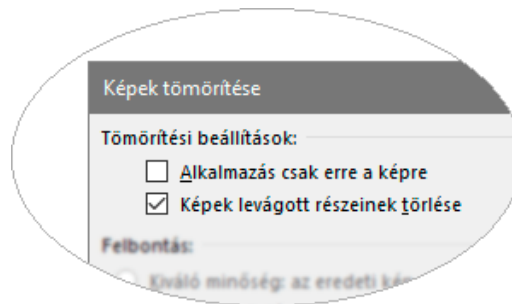
bb mint egy évszázaddal ezelőtt, s a városba érkező idegeneket
 rékony lécekből összeeszkábált bürü volt ez, melyet a szakadél
 síknak meg a gyaloghintóknak százlábnyival le kellett tértőök, ti
 ki sem került le a parthoz a poggyás
 gyalogszerrel ballagott
 rcaországí Szent Lajos
 túlsó par- ton. Úgy
 negma- radnak,
 ruiak a szerenc
 ák ma- gukban
 ak újra átmenr
 y meg- baboná
 nantak a szak
 teletet tartotta
 s, úgy- ahogy k
 mindenki magába
 eket úrnői ktől csele
 ak feleségük- nek az uzsora
 mény oly mély nyo- mot hagyott a limz
 csétlenségek, melyeket az írástudók oly megdöbbenően „list
 z árvíz állandóan városokat mosott el, hetente pusztított földre
 en időben. Nyavalyák dúltak szakadatlanul a vidéken, s a

A „szoros” elrendezésű kör és ovális alakú kép nagyon hatásos, csak kialakítása kissé munkaigé-
 nyes. A képpel szomszédos bekezdéseket ugyanis nem elegendő sorkizártra állítani, de soraikat a
 jobb margónál és a kép bal oldalán is el kell választani. A sorvégi elválasztást a Word intézi (Elren-
 dezés, Oldalbeállítás, Elválasztás, Automatikus), de a sorközépit már nem, azt nekünk kell egyesé-
 vel elválasztgatni (Ctrl + -), hogy szép legyen.

A kép levágott és törölt részei nem vesznek el. A vágással eltávolított részeket egy újabb körül-
 vágás művelettel állíthatjuk helyre. A program megjeleníti az eredeti képet, amelyen a levágott és
 a törölt részek sötét tónussal átszínezve látszódnak. A kép helyreállítása az eredeti képmérettel
 azonos vágási téglalappal történik. Az átlátszó kép törölt részeit Téglalap alakzatra vágással jele-
 níthetjük meg újra.

Ha viszont csökkenteni akarjuk a dokumentum méretét a vágott részek eldobásával, akkor adjuk
 ki a Képformátum, Kiigazítás, Képek tömörítése parancsot!

Ha a felső vezérlő is kiválasztva marad, akkor csak az aktív képre érvényesül az utasítás. Az alakzatra
 „vágott” képeket ez a művelet nem érinti.

(szépészeti jótanácsok) Ha lehetőségünk van rá, akkor a vágással korigáljuk a kompozíció hi-
 báit. A szimmetrikus, „szembenéző” téma kerüljön a kép függőleges tengelyébe, kicsit eltolva a
 kép teteje felé.

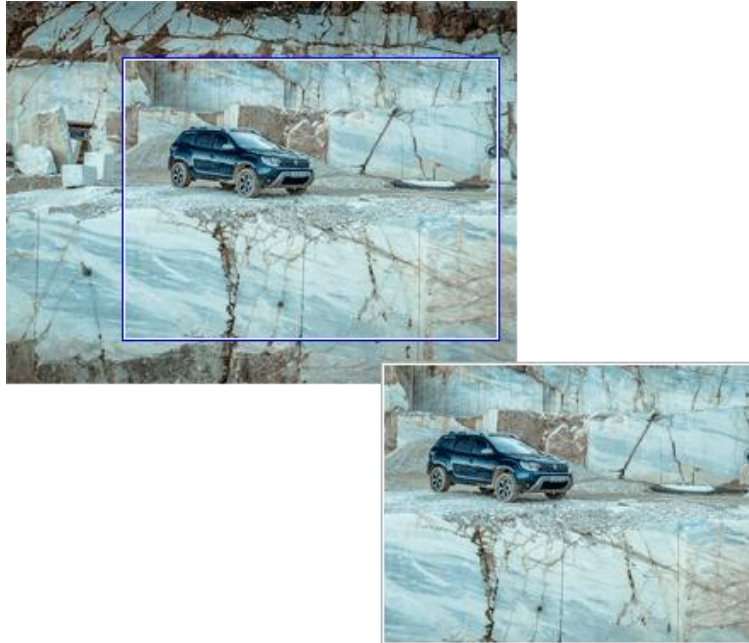
A képen egy a 4:3-as, az oldalarányt tartó, vágást látunk. Ha a téma „oldalra néz”, akkor adjunk teret a nézésnek! Magyarul, ott szélesebb legyen a téma által el nem foglalt képterület, mint a másik oldalon.

Ha lehet, akkor a téma jobbra nézzen, mert itt Európában a tekintet, az írásirányt követve, balról jobbra halad. És ha a téma balra néz, akkor a tekintet összeütközik a nézéssel...

Izgalmas kompozíciót kapunk, ha a téma a kép harmadoló tengelyeinek valamelyik metszéspontjában áll. A négy pont közül, ha lehetséges, válasszunk a bal oldali kettőből, az előbb ismertette ok miatt.

És még hosszan lehetne sorolni...

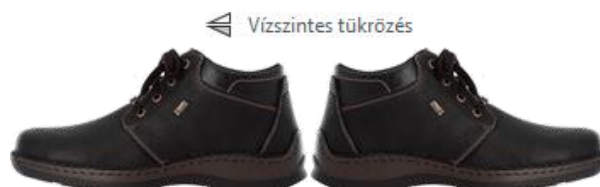
KÉPEK FORGATÁSA, TÜKRÖZÉSE

Előfordulhat hogy a beszúrt kép tájolása nem megfelelő, mert a téma vízszintes, de a kép függőleges helyzetű. Vagy fordítva. A megoldás: Képformátum, Elrendezés, Objektumok, Forgatás jobbra 90°-kal vagy Forgatás balra 90°-kal.

Középen az eredeti kép áll, bal oldalon a balra, jobb oldalon a jobbra fordított képet látjuk. Persze nem csak derékszögben forgathatjuk el a képet, hanem annyiba, amennyibe akarjuk: helyi menü, Méret és pozíció, Méret, Elforgatás.

Az európai írásiránnyal kapcsolatos kompozíciós problémát a vízszintes tükrözéssel tudjuk megoldani. A függőleges tükrözéssel, pedig jópofa kettős-képeket csinálhatunk.

▲▲ Fügőleges tükrözés

Felül, az eredeti kép balra néző cipőt ábrázolt, a vízszintes tükrözés után már jobbra nézőt. Alul a felfelé álló cipő volt az eredeti. Ezt tükröztem függőlegesen és így jutottam a lefelé állóhoz.
Folytatása következik!

margitfalvi.arpad@gmail.com